

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w ŁODZI

SO-II.431.16.2022

Łódź, dnia 29 marca 2023 r.

**Pan
Tomasz Woźniak**

Wójt Gminy Wróblew

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 224 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1988 ze zm.) zespół kontrolerów w składzie: Monika Pieklarz-Wilkowska – inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolnego i Magdalena Roczek-Cieślakowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kontrolera, przeprowadził kontrolę zdalną dotyczącą prawidłowości realizacji zadań z zakresu zmiany imienia i nazwiska w Urzędzie Stanu Cywilnego we Wróblewie, Wróblew 15, 98-285 Wróblew.

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte w dniu 19 grudnia 2022 r. i zakończone w dniu 19 stycznia 2023 r. i przeprowadzane były w formie zdalnej.

Kontrola objęła swym zakresem wykonywanie zadań z zakresu zmiany imienia i nazwiska w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Wójt Gminy Wróblew – Pan Tomasz Woźniak.

Kontroli zostały poddane następujące zagadnienia: sposób prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach o zmianę imienia i nazwiska oraz rejestrowanie zmiany imienia lub nazwiska w Systemie Rejestrów Państwowych.

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi – Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel. (+48) 42 664 17 68
Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka, so@lodz.uw.gov.pl, www.gov.pl/web/uw-lodzki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce Ochrona danych osobowych w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim.

W kontrolowanym okresie wydano 8 decyzji administracyjnych. Kontroli poddano wszystkie sprawy.

Ocena merytorycznych przesłanek rozstrzygnięć nie wchodziła w zakres kontrolowanych zagadnień, a jedynie ocena spełnienia wymogów proceduralnych, wynikających zarówno z ustawy o zmianie imienia i nazwiska, jak i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

We wszystkich skontrolowanych sprawach wnioski o zmianę imienia lub nazwiska dotyczyły osób posiadających obywatelstwo polskie (art. 2 pkt 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska).

Oceni kontrolerów podlegało przestrzeganie art. 11 ust. 3 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Zgodnie z tym przepisem w przypadku gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście, wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość. W sprawach oznaczonych nr USC.5355.1.2020, nr USC.5355.2.2020 i nr USC.5355.3.2020 na wnioskach znajdowała się jedynie prezentata Urzędu Gminy Wróblew z datą wpływu, natomiast na wnioskach w sprawach oznaczonych nr USC.5355.1.2021, nr USC.5355.2.2021, nr USC.5355.3.2021, nr USC.5355.4.2021 i nr USC.5355.5.2021 – pieczętka nagłówkowa „Urząd Gminy Wróblew Urząd Stanu Cywilnego” z wpisaną odręcznie datą i podpisem (parafą), bez pieczętki służbowej osoby przyjmującej wnioski. W konsekwencji takiego działania nie było możliwe określenie, czy, a jeżeli tak to które wnioski zostały złożone osobiście w USC we Wróblewie, a co za tym idzie sprawdzenie, czy Kierownik USC we Wróblewie w przypadku złożenia wniosku osobiście odnotowywał fakt przedstawienia do wglądu dokumentu tożsamości wnioskodawcy, zgodnie z wymogiem cytowanego przepisu. Mając na względzie przepis art. 11 ust 3 ustawy o zmianie imienia i nazwiska i przepis art. 72 § 1 Kpa, który stanowi, że czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności, powyższe stanowi naruszenie wskazanych przepisów. Przyczyną powstałej nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisu Kodeksu postępowania administracyjnego i przepisu ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a osobą odpowiedzialną za jej powstanie Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

W większości przypadków wnioski zawierały elementy wymienione w art. 11 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska: dane osoby, której zmiana dotyczy (imię lub imiona,

nazwisko i nazwisko rodowe, wskazanie kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tego aktu, numer PESEL), imię lub nazwisko, na które miała nastąpić zmiana, wskazanie miejsca sporządzenia aktu urodzenia małoletnich dzieci, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tych aktów, adres do korespondencji oraz uzasadnienie. Wnioski oznaczone nr USC.5355.1.2021 i nr USC.5355.3.2021 nie zawierały wskazania kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska dotyczyła tego aktu. Wskazać należy, że w przypadku stwierdzenia braku któregokolwiek z elementów wymienionych w art. 11 ust. 1 ustawy kierownik urzędu stanu cywilnego dokonując weryfikacji poprawności formalnej wniosku powinien, na podstawie art. 64 § 2 Kpa, wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, jednocześnie pouczając, że nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni, skutkować będzie pozostawieniem sprawy bez rozpoznania. W wymienionych wyżej sprawach organ prowadził postępowania administracyjne, przez co dopuścił się naruszenia przepisów art. 11 ust. 1 pkt b) ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz art. 64 § 2 Kpa. Przyczyną powstałej nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisu Kodeksu postępowania administracyjnego i przepisu ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a osobą odpowiedzialną za jej powstanie Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

Większość skontrolowanych wniosków zawierała oświadczenie wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została już wydana decyzja odmowna (art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska). Wskazać należy, że jak wynika z analizy kontrolowanych spraw Urząd Stanu Cywilnego we Wróblewie dysponował gotowym wzorem przykładowego wniosku o zmianę imienia i nazwiska, który na odwrocie zawierał oświadczenie wymagane wskazanym art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, pod którym wyznaczono miejsce na datę i czytelny podpis wnioskodawcy. Na wniosku oznaczonym nr USC.5355.1.2020 w wyznaczonym miejscu pod oświadczeniem widniała jedynie wpisana odręcznie data bez podpisu wnioskodawcy. Przyjąć należy zatem, że ww. wniosek był obarczony brakiem formalnym, do uzupełnienia którego wnioskodawca winien być wezwany w trybie art. 64 § 2 Kpa, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Pomimo braku podpisanego wymaganego w ustawie oświadczenia, organ prowadził w ww. sprawie postępowanie administracyjne, co stanowiło naruszenie przepisów art. 64 § 2 Kpa i art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Przyczyną powstałej

nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisu Kodeksu postępowania administracyjnego i przepisu ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a osobą odpowiedzialną za jej powstanie jest Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

Wskazać należy, że nie we wszystkich skontrolowanych sprawach organ zawiadamiał wszystkie strony o wszczęciu postępowania administracyjnego (art. 61 § 4 Kpa). W sprawach oznaczonych nr USC.5355.1.2020, nr USC.5355.2.2020, nr USC.5355.3.2020 i nr USC.5355.2.2021 nie zostały zawiadomione wszystkie strony postępowania. Natomiast w sprawie oznaczonej nr USC.5355.1.2021 dotyczącej zmiany imienia małoletniego dziecka o wszczęciu postępowania został zawiadomiony tylko rodzic – wnioskodawca postępowania, a pominięty rodzic, który wyraził zgodę na zmianę imienia. Powyższe spowodowało naruszenie przepisu art. 61 § 4 Kpa. Przyczyną powstałej nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisu Kodeksu postępowania administracyjnego, a osobą odpowiedzialną za jej powstanie jest Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

Ocenie kontrolujących podlegała również kompletność decyzji (art. 107 Kpa). Ustalono, że jedynie w sprawie nr USC.5355.2.2021 jako strona postępowania została oznaczona osoba już po zmianie nazwiska, co stanowi naruszenie przepisu art. 110 Kpa, który stanowi, że organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia. Tym samym organ w wymienionej sprawie powinien skierować decyzję do wnioskodawcy oznaczonego jako osoba przed zmianą danych. Strona, której dotyczy decyzja, dopiero z chwilą doręczenia rozstrzygnięcia jest uprawniona, a zarazem zobowiązana posługiwać się nowym nazwiskiem. Błędne oznaczenie strony postępowania w ww. sprawie stanowiło naruszenie przepisów art. 107 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 110 Kpa. Przyczyną powstałej nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, a osobą odpowiedzialną za jej powstanie jest Zastępca Kierownika USC we Wróblewie. Niezależnie od powyższego kontrolujący zwrócili uwagę na niekonsekwencję organu w powoływaniu podstawy prawnej wydawanych decyzji – w rozstrzygnięciach wydanych w 2020 r. powoływano art. 104 Kpa obok ustawy o zmianie imienia i nazwiska, natomiast w rozstrzygnięciach z 2021 r. tylko przepis ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Wszystkie zbadane decyzje wydano w przewidzianym w Kodeksie postępowania administracyjnego terminie, uwzględniając zasadę szybkości postępowania, wynikającą z art. 12 § 1 Kpa.

Większość decyzji administracyjnych wydanych w kontrolowanych sprawach doręczono w sposób zgodny z przepisami art. 39 – 49 Kpa. Jedynie w sprawie oznaczonej nr USC.5355.1.2021 decyzję o zmianie imienia dziecka, doręczono jedynie matce (wnioskodawczyni), chociaż ojciec dziecka, wymieniony w decyzji jako strona postępowania, wyrażając wcześniej zgodę na zmianę imienia dziecka wskazał adres doręczenia decyzji. Skutkiem wskazanej nieprawidłowości jest naruszenie przepisu art. 109 § 1 Kpa, zgodnie z którym decyzję doręcza się stronom na piśmie. Przyczyną wskazanej nieprawidłowości było niedołożenie należytej staranności przy stosowaniu przepisów Kpa o doręczaniu korespondencji, a osobą odpowiedzialną za jej powstanie jest Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

Trzy z kontrolowanych spraw (nr USC.5355.1.2020, nr USC.5355.1.2021 i nr USC.5355.4.2021) dotyczyły zmiany imienia lub nazwiska małoletnich poniżej 13 roku życia, zawierały zgodę drugiego rodzica na zmianę imienia lub nazwiska dziecka.

Ocenie kontrolujących podlegało rejestrowanie zmian imienia lub nazwiska w Systemie Rejestrów Państwowych. Wskazać należy, że wykonanie decyzji o zmianie imienia lub nazwiska, polegające na dołączeniu wzmianki dodatkowej do aktu (aktów) stanu cywilnego wnioskodawcy, ewentualnie aktów urodzenia jego małoletnich dzieci (art. 24 ust 2 pkt. 2) ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1681 ze zm.) i aktualizacja rejestrów państwowych winna nastąpić po jej doręczeniu, niezależnie od tego, iż jest ona nieostateczna (rygor natychmiastowej wykonalności wynika wprost z przepisu art. 12 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska). Powyższe nie oznacza jednak, iż decyzja podlega wykonaniu już z chwilą jej wydania, a więc jeszcze przed wprowadzeniem decyzji do obrotu prawnego.

We wszystkich skontrolowanych sprawach informacje o zmianie imienia lub nazwiska, wymagane przepisem art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1191 ze zm.), zostały zarejestrowane w Systemie Rejestrów Państwowych, co zostało sprawdzone przez kontrolujących poprzez podgląd w rejestrze PESEL danych osoby, której dotyczyła zmiana. Jednakże w sprawach oznaczonych nr USC.5355.1.2020, nr USC.5355.2.2020, nr USC.5355.3.2020, nr USC.5355.2.2021, nr USC.5355.3.2021 i nr USC.5355.5.2021 zmiana była naniesiona z datą wydania decyzji, a nie z datą doręczenia rozstrzygnięcia, gdy przedmiotowa decyzja stała się wykonalna. Przyczyną opisanej nieprawidłowości jest nieznanostwo przepisów dotyczących wykonywania decyzji administracyjnych, a skutkiem – naruszenie przepisu

art. 110 Kpa, który stanowi, iż organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanej nieprawidłowości jest Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

W toku kontroli ustalono, że w sprawie oznaczonej nr USC.5355.3.2021 w akcie małżeństwa wnioskodawczyni figuruje wzmianka dodatkowa, że zmieniła ona swoje nazwisko decyzją, która podlega wykonaniu z dniem 17 marca 2021 r., podczas gdy przedmiotowa decyzja stała się wykonalna w dniu 19 marca 2021 r. Przyczyną opisanej nieprawidłowości jest niezajomość przepisów dotyczących wykonywania decyzji administracyjnych, a skutkiem – naruszenie przepisu art. 110 Kpa, który stanowi, iż organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanej nieprawidłowości jest Zastępca Kierownika USC we Wróblewie.

Wobec powyższych ustaleń działalność Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego we Wróblewie w kontrolowanym okresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z dokonanymi ustaleniami zobowiązuję Pana Wójta do zobligowania Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego we Wróblewie do przestrzegania ww. przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Jednocześnie proszę o poinformowanie o sposobie wdrożenia wskazanych wyżej zaleceń w ciągu trzydziestu dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z up. Wojewody Łódzkiego
Małgorzata Kazimierska
Dyrektor Wydziału
Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/